

Oana CRISTEA GRIGORESCU

Underground navigator

Dacă Internetul nu îți e străin, prin el poți să te apropii de generația adolescenților de azi. Acolo, pe paginile de web, navigând pe site-uri cu oferte de neimaginat (cum să câștigi bani din traficul de organe, de exemplu), inițiind conversații pe chat cu necunoscuți dornici de comunicare, descoperi adevărata față a epocii multimedia, a felului în care a devenit ea parte din creierul, limbajul și modul de viață al tinerilor. Aici sunt refulate visele, neîmplinirile și lipsa de orizont, aici întâlnești dorința de realizare și toate valorile: despre care adulții spun că nu le mai găsesc la tinerii de azi. Plictisul și agresivitatea sunt doar două simptome. Diagnosticul poate fi citit printre rândurile chat-ului. În spiritul acesta vă propun o adresă de Internet: www.nonstop.ro. Nu încercați cu monitoarele de căutare. O veți găsi și veți fi dezamăgiți (e un site în construcție). În realitate www.nonstop.ro e doar o aparentă adresă de Internet. În spatele ei se ascunde o piesă de teatru și nu oricare, piesa anului 2000 la UNITER. Din octombrie 2001, este accesibilă nu doar pe ecranele monitoarelor ca adresă de Internet sau în raftul bibliotecii Uniflex ca piesă de teatru, ci și ca spectacol la Teatrul Ariel Underground din Târgu-Mureș.

Cu www.nonstop.ro ne aflăm în teatrul românesc în fața unei premiere. Să însemne oare că suntem pe drumul cel bun? Sau e doar excepția care confirmă regula nepăsării, a refuzului alinierii la mersul firesc al dramaturgiei dinspre text obligatoriu spre scenă. Iată că Piesa anului 2000, premiată în primăvară la Gala Premiilor UNITER, a reușit performanța unică de a ajunge pe scenă în

aceiași an cu recunoașterea valorii și publicarea ei în volum. Dacă cele zece piese premiate de-a lungul edițiilor la UNITER au avut de așteptat (doar patru au fost montate pe scenă în acest răstimp), acest ultim spectacol iese încă o dată din tipar: regizorul este însuși dramaturgul, Alina Nelega.

Valoarea piesei stă, dincolo de aspectul strict literar, în subiectul ales. O generație și problemele ei, ocolită de dramaturgi (excepția e *Ping Body*, piesa lui Radu Macrinici, montată la Naționalul din Târgu-Mureș), își consolidează acum locul în dramaturgie. Alinei Nelega nu îi sunt străine preocupările adolescenților de azi. Are față de ei un raport obiectiv, de martor, studiază cu ochi lucid cauzele rupturii acestei generații cu societatea. *Otto*, *Miki*, *Sidi* sunt personaje reale, nu doar caricaturi ale plictisului, debusolării, lipsei de sens. Prilejuiesc actorilor (Roxana Marian, Radu Bânzaru, Serenela Mureșan) roluri noi ca tipologiei. Cu montarea de la Underground ne aflăm în fața unui spectacol despre tinerii zilei de azi, cu limbajul direct, șocant, aflați într-un raport deloc îngăduitor cu societatea. www.nonstop.ro inaugurează epoca multimedia în teatrul românesc și scoate definitiv dramaturgul din sfera teatrului metaforic, fără a pierde poezia.

Echipa actorilor de la Ariel Underground face față cu strălucire solicitărilor spectacolului. În calitate de regizor, Alina Nelega s-a concentrat pe evidențierea calităților textului prin joc actoricesc mai degrabă decât pe invenție regizorală. Pilonii regizorali sunt economia de mijloace, efecte regizorale minime, expresivitate actoricească. Poate cel mai exotic, rolul de compoziție al Monicăi Horga-Ristea (*chinezul*

Frank) arată că Alina Nelega simte scena și respectă actorii. Ofițerul *Vladimir Teodorescu* (Nicu Mihoc), victima naivă a comerțului pe Internet, e exponentul unei lumi revoluate, în sincopă cu mersul societății. Personajul său animă scenele de rigoare regizorală inspirate de realitatea virtuală, via web-site. Patru îngeri virtuali dezvăluie planul poetic al spectacolului, dezvoltă în expresie latura sa experimentală.

Pe site e suficient să rămâi navigator anonim, ascuns în spatele unui cod pentru a-ți oferi surogatul vieții sau poate chiar existența însăși. De la un punct realitatea virtuală e mai reală ca viața. E cumva ca în teatru unde experimentul, alternativa, fenomenul underground îți oferă

în schimbul anonimatului de început senzația vie a spectacolului. Underground navigator e un program teatral pentru împătimitii unui alt fel de spectacol unde, dacă accepți riscul cărărilor nebătătorite, poți redescoperi spectaculosul. La Underground www.nonstop.ro e o adresă într-un șir consistent de spectacole. E etapa de succes a implementării dramaturgului în spațiul experimentului teatral.

Teatrul Ariel Underground – Târgu-Mureș
www.nonstop.ro, spectacol de Alina Nelega. Cu: Roxana Marian, Radu Bânzaru, Serenela Mureșan, Monica Ristea-Horga, Nicu Mihoc, Mariana Iordache, Cornel Iordache, Alexandrina Moldovan, Andi Brânduș.
 Data premierei: 25 octombrie 2001.

Oana BORȘ

Generația „Dimanche”

Se poate spune că, în ultimul timp, se consolidează din ce în ce mai puternic mișcarea teatrelor și companiilor independente, chiar dacă nu reprezintă, încă, o alternativă la ceea ce se întâmplă în teatrele de stat. Un festival propriu, aflat deja la a doua ediție, Festivalul Teatrelor Independente UNDERGREENACT, desfășurat în paralel cu Festivalul Național de Teatru, și un colocviu organizat tot în cadrul Festivalului Național de către Secția Română a AICT și intitulat „Jună sunt, de nimeni nu depend”, au pus în lumină fațetele artistice și organizatorice ale „problemei”. Căci juni sunt, e drept, dar de ce, sau mai bine zis, de cine *depend* rămâne o întrebare.

Nu *depend*, evident, de surse de finanțare de stat. Dar *depend* de voința unor sponsori, de strategii de atragere a acestora. Ceea ce, evident, nu dă un sentiment de siguranță, nu conferă stabilitate.

Nu mai *depend* de limitările pe care le impune sistemul, destul de rigid ca structură administrativă și la nivel de mentalitate, dar nu pot să-și permită a se desprinde de el, astfel că multe nume sunt prezente atât pe afișele companiilor independente, cât și pe afișele teatrelor de stat.

Este limpede că, pentru mulți, o companie independentă înseamnă șansa de a nu mai aștepta, de a încerca să-și modeleze cu forțe proprii destinul artistic.

Pentru alții, înseamnă posibilitatea de a înnoi sau măcar a încerca să aducă formule novatoare în limbajul teatral, de a scoate spectacolul în afara scenei, în alte spații, neconvenționale.

Parte dintre aceste companii și teatre și-au găsit deja personalitate (Teatrul ACT, Teatrul Inexistent, Teatrul Underground din Târgu Mureș, Studioul „Toaca”, Teatrul „Luni” de la Green Hours, Compania MAD). Produc spectacole proprii sau oferă găzduire